

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

Nemzetközi szervezetek és kongresszusaik*

Az 1910-ben alapított *Nemzetközi Egyesületek Szövetségének (Union des Associations Internationales, UAI)* feladata a nemzetközi szervezetek tanulmányozása és tevékenységük kibontakoztatásának előmozdítása. A következő táblázatok napjainkig mutatják be a nemzetközi szervezetek folyamatos fejlődését.

A nemzetközi szervezetek működésének egyik legfontosabb feladata rendszeres időközönként kongresszusok tartása, melyeken a tagoknak alkalmuk nyílik a találkozásra, kutatásaik egyeztetésére, célkitűzéseik és munkaprogramjuk tisztázására, eredményeik ismertetésére stb.

Tanulmányok foglalkoznak a kongresszusok eredetével és elemzésével. A modern formában vett kongresszusok a 17. század végén születtek meg. Az UAI által nyilvántartott legelső kongresszust Rómában 1681-ben tartották, ez egy orvosi kongresszus volt.

1895-től a kongresszusok száma megsokszorozódott, 1899-ben elérte az évi 65-öt. Az 1681 és 1845 között megtartott kongresszusok nagy részét a *skandináv országokban rendezték*. 1845-től a legfontosabb kongresszusi városok: *Párizs, London és Brüsszel*.

A nemzetközi együttműködés a 2. világháború után elsősorban az *Egyesült Nemzetek és szervezetei* felé fordult. Ezzel a kongresszusok szervezése is új irányt vett.

A táblázatokban szereplő valamennyi adat a nemzetközi egyesületek által patronált és/vagy szervezett nemzetközi kongresszusra vonatkozik, de nem öleli fel a speciális vagy zárt tanácskozásokat, sem pedig a kormányközi szakértői bizottságok állandó üléseit. (Megjegyezzük, hogy pl. 1959 és 1978 között az Európai Közösségek Bizottsága Brüsszelben 70 ezer ülést tartott.)

A legfontosabb nemzetközi szervezetek székhelyéül szolgáló városok majdnem mindegyike megtalálható a kongresszust rendező városok sorában.

1977-ben a kongresszusoknak kb. 15%-a rendezett *kiállítást* is, erősen a kongresszus résztvevőinek számától függően. Így az 500 résztvevőjű kongresszusoknak csupán 6%-a, az 501–1000 résztvevőjű kongresszusoknak 22%-a, az 1001–2000 résztvevőjű kongresszusoknak 28%-a, míg a 2000-nél több résztvevőjű kongresszusoknak 44%-a rendezett egyidejűleg kiállítást is.

Összehasonlítva ezeket az adatokat az 1976. éviéekkel, megállapítható, hogy a kongresszusokon rendezett kiállítások száma kissé növekedett.

Következtetések:

- a nemzetközi kongresszusok száma növekszik;
- egyre több kongresszust tartanak a hagyományos kongresszusi központokon kívül;
- a résztvevők száma nem változik;
- egyre több a regionális és speciális konferencia, a nagy nemzetközi kongresszusok száma pedig csökken;
- a kongresszusok időpontját és helyét későn döntik el, és ezeket a döntéseket gyakran módosítják.

1. táblázat

A nemzetközi szervezetek számának alakulása

Év	Kormányközi szervezetek	Nem-kormányközi szervezetek	Együtt
1815–1849	–	–	6
1850–1869	–	–	29
1910	37	176	213
1950	123	832	955
1960	154	1313	1467
1970	242	2735	2977
1978	441	5766	6207

2. táblázat

A nemzetközi szervezetek földrajzi megoszlásának alakulása

Év	Afrika	Amerika	Ázsia	Óceánia	Európa	Összesen
1912	1	18	1	–	417	437
1950	10	37	12	1	895	955
1960	12	214	35	3	1203	1467
1970	77	435	100	17	2348	2977
1978	299	1891	320	46	3651	6207

* A Kongresszusi Városok Európai Szövetségének (Fédération Européenne des Villes de Congrès) éves összejövetelén elhangzott tanulmány (Groningen, Hollandia, 1978. november).

3. táblázat

A nemzetközi szervezetek megoszlásának alakulása
a fontosabb nyugat-európai országokban

	1960	1972	1978
a) Országok szerint			
Franciaország	424	645	870
Nagy-Britannia	273	442	706
Belgium	206	583	628
Svájc	250	346	417
NSZK	49	172	248
Hollandia	104	183	218
Olaszország	75	134	201
Svédország	28	66	111
Dánia	—	55	87
Ausztria	37	54	84
b) Városok szerint			
Párizs	374	520	552
Brüsszel	148	480	508
London	199	283	459
Genf	111	153	180
Róma	48	79	114
Zürich	49	65	78
Bécs	20	46	67
Stockholm	21	44	66
Hága	36	60	64
Koppenhága	22	34	55
Oslo	—	—	42
Amszterdam	16	26	39
Milánó	—	25	33
Madrid	—	—	—
Bern	25	30	30

4. táblázat

A nemzetközi kongresszusok számának alakulása

Évek	A kongresszusok száma	
	a jelzett időszakban	éves átlagban
1681	1	.
1815–1849	21	.
1850–1870	124	6
1871–1900	1 499	45
1901–1930	6 083	202
1931–1940	1 939	194
1951–1960	12 720	1272
1961–1970	19 345	1934
1971–1976	22 669	2266
1977	3 727	2727

5. táblázat

Az 1977. évi kongresszusok százalékos
megoszlása a résztvevők
száma szerint

500-nál kevesebb résztvevő	65%
500–1000 résztvevő	15%
1000–2000 résztvevő	12%
Több mint 2000 résztvevő	8%

6. táblázat

A kongresszusok megoszlása 1977-ben

a) Országok szerint^{1/}	
USA	506
Egyesült Királyság	375
Franciaország	364
Svájc	229
NSZK	174
Olaszország	166
Belgium	144
Kanada	128
Ausztria	127
Izrael	109
Hollandia	99
Dánia	83
Csehszlovákia	77
Japán	75
Magyarország	54
Írország	54
b) Városok szerint^{2/}	
London	186
Párizs	158
Genf	136
Brüsszel	85
Bécs	82
Róma	77
Koppenhága	53
Szingapur	46
Tokió	46
Washington	45
New York	42
Jeruzsálem	41
Helsinki	40
Montreal	38
Amszterdam	37
Nyugat-Berlin	37
Tel-Aviv	33
Budapest	32
Chicago	32
Prága	32
Strasbourg	32
Zürich	32
Bangkok	30
Dublin	30
Philadelphia	30

^{1/} Legalább 50 kongresszust rendező országok

^{2/} Legalább 30 kongresszust rendező városok

/de CONINCK, Gh.: *Les organisations internationales et leurs congrès. = Transnational Associations, 31. köt. 5. sz. 1979. p. 207–210./*

(Palotai Mária)